

Formulace cílů - úvod

Struktura prezentace

- Základní vymezení pojmů (co to je cíl)
- Hierarchie cílů
- Proč je důležité vymežit cíle
- Z čeho formulace cílů vychází

Základní vymezení pojmů

- **Cíle** = stavy v budoucnosti, kterých bychom chtěli dosáhnout = prohlášení o tom, jaký je ideální stav
Cíle mají smysl samy o sobě.
 - Příklad: „snížit počet utonutí během povodní“ nebo „snížit počet lidí závislých na alkoholu“.
- **Prostředky** = způsoby, metody či postupy, prostřednictvím kterých chceme daných cílů dosáhnout.
 - Příklad: postavení nových protipovodňových bariér nebo zvýšení daně na alkoholické výrobky

Hierarchie cílů

Goals = širší, abstraktnější a obecněji formulované cíle; nelze je nikdy zcela naplnit (ani empiricky přímo „testovat“), ale pouze se jím přiblížit.

Aims = specifičtější cíle

Objectives = konkrétní a měřitelné cíle

Hierarchie cílů dle Metodiky tvorby veřejných strategií

1. Vize

- Vize je popis žádoucího budoucího stavu, kterého chceme prostřednictvím realizace strategie dosáhnout. Jedná se o dopad naplnění globálního cíle. Vztahuje se na strategii jako celek. K naplnění vize by mělo dojít ve střednědobém či dlouhodobém horizontu (což nemusí být bezprostředně po ukončení realizace strategie).

2. Globální cíl

- Globální cíl je konkretizovaný (jasný, faktický a srozumitelný) popis budoucího stavu, jehož prostřednictvím bude naplněna stanovená vize. Jedná se o souhrn výsledků a dopadů strategických cílů. Vztahuje se na strategii jako celek. Podobně jako u vize by mělo dojít k naplnění globálního cíle ve střednědobém či dlouhodobém horizontu (což nemusí být bezprostředně po ukončení realizace strategie).

3. Strategické cíle

- Strategické cíle představují popis budoucího stavu v jednotlivých dílčích oblastech řešeného problému, jejichž prostřednictvím bude naplněn globální cíl. Jedná se o souhrn výsledků a dopadů příslušných specifických cílů. Každý strategický cíl se vztahuje k určité části strategie. K naplnění strategických cílů by mělo dojít na konci realizace strategie, případně v krátkodobém až střednědobém horizontu.

4. Specifické cíle

- Specifické cíle obsahují popis výstupů konkrétních opatření a aktivit, případně popis žádoucího cílového stavu. Každý specifický cíl se vztahuje k danému strategickému cíli. K naplnění specifických cílů dochází v návaznosti na realizaci konkrétních aktivit v průběhu realizace strategie. Na konci realizace strategie jsou naplněny všechny specifické cíle.

Proč je důležité vymezit cíle?

- Poskytují směr a zaměřené jednání, Pokud nevíme, čeho chceme dosáhnout, nemůžeme systematicky a racionálně uvažovat o tom, jaká varianta je ta „správná“.
- Díky nim jsou předávány hodnoty a směr aktivit všem zúčastněným („mobilizační funkce“ + vzájemné porozumění)
- Určují časový horizont, ve kterém se má určitá aktivita dokončit;
- Poskytují měřítko pro posouzení a vyhodnocení míry úspěchu určité aktivity.

Fill (2005: 361-362, upraveno)

Jak rozlišit cíle a prostředky?

- Jde o opravdu o hodnotu samu o sobě? Je to samo o sobě natolik důležité, že za to stojí usilovat? Co by se stalo, kdyby tento cíl nebyl realizován?

Kde se berou cíle?

- Hodnoty
- Zájmy – postavení v systému („Where you stand depends on where you sit“ - Miles's law)
- Odlišné zkušenosti

Hodnoty

- **Hodnoty** = jsou přesvědčení o „žádoucnosti“ jistých cílů a prostředků k jejich dosažení.
- Indikují nakolik je něco považováno za dobré nebo špatné. Hodnoty jsou spíše obecné a překračují jednotlivé podoby jednání a situací (Marini 2009: 2828).
- „Říkáme-li, že určitá osoba sdílí určitou hodnotu, znamená to, že zastává názor, že určitý způsob jednání nebo cílový stav existence zasluhuje přednost z osobních i společenských důvodů před alternativními stavy existence“.

M. Rokeach

Intuice versus rozum

Jonathan Haidt

MORÁLKA LIDSKÉ MYSLI

Většinou si až zpětně racionalizujeme to, co je nám intuitivně příjemné

